

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 69

31 березня 2021 р.

м. Переяслав

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

31 березня 2021 року

Вип. 69

Збірник наукових праць

Переяслав – 2021

УНИВЕРСИТЕТ ГРИГОРИЯ СКОВОРОДЫ
В ПЕРЕЯСЛАВЕ

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**

31 марта 2021 года

Вып. 69

Сборник научных трудов

Переяслав – 2021

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2021. Вип. 69. 474 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В.М. – кандидат педагогічних наук

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н.Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©Університет Григорія Сковороди

в Переяславі

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. Переяслав, 2021. Вып. 69. 474 с.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Воловик Л.М. – кандидат географических наук, доцент

Дашкевич Е.В. – кандидат биологических наук, доцент (Беларусь)

Евтушенко Н.Н. – кандидат экономических наук, доцент

Кикоть С.Н. – кандидат исторических наук (ответственный секретарь)

Носаченко В.Н. – кандидат педагогических наук

Руденко О.В. – кандидат психологических наук, доцент

Садыков А.А. – кандидат физико-математических наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат филологических наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медицинских наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н.Ф. – кандидат философских наук, доцент

Сборник материалов конференции вмещает результаты научных исследований научных сотрудников, преподавателей высших учебных заведений, докторантов, аспирантов, студентов по актуальным проблемам гуманитарных, естественных и технических наук

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, достоверность фактов и ссылок несут авторы публикаций

©Авторы статей

©Совет молодых ученых университета

©Университет Григория Сковороды

в Переяславе

9. Наукова робота кафедри електрорухомого складу залізниць Дніпровського національного університету залізничного транспорту. URL: http://diit.edu.ua/faculty/uep/kafedra/esz/naukova_robota (дата звернення: 18 березня 2021 року).
10. Перші електропоїзди (з історії підприємств). *Червоний гірник*. 1958. 2 лютого. С. 3.
11. Придніпровська залізниця. Сторінки історії. Дніпропетровськ, 2013. С. 57-61.
12. Приднепровская железная дорога / [авторский коллектив: Кулагин В.М., Кучеренко И.Я., Сокиркин А.С., Чистоклетов П.Ф., Ямник Н.И.]. Днепропетровск: Промінь, 1973. С. 116.
13. Полішко Т.В. Світовий досвід і особливості електрифікації залізниць України. *Збірник наукових праць ДІІТ*. Дніпропетровськ, 2009. С. 260-264.
14. Раков В.А. Локомотивы отечественных железных дорог (1845-1955 гг.). Москва: Транспорт, 1995. С. 402-412.
15. Творонович В., Осіпович Т. Електрифікація залізниці, як один із перспективних напрямів стратегічного розвитку підприємств галузі. *Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту*. Серія: Економіка і управління. 2014. Вип. 27. С. 178-183.

УДК 340.115:305

*Наталія Ніколаєва
(Київ, Україна)*

ПРАВА ЖІНОК І ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В ПОЛЬЩІ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Стаття присвячена розгляду основних аспектів розвитку прав жіноцтва в Польщі. Аналізуються характерні риси розвитку політичних, юридичних та особистих прав полячок та посилення їх ролі в польському соціумі.

Ключові слова: *жінка, гендерна рівність, політичні права.*

The article is devoted to the main aspects of the development of women's rights in Poland. The characteristic features of the development of political, legal and personal rights of Poles and the strengthening of their role in Polish society are analyzed.

Key words: *woman, gender equality, political rights.*

Історичний досвід доводить, що розвиток держави, процес формування громадянського суспільства залежить і від активності жіноцтва. Провідні країни світу намагаються забезпечити гендерну рівність та викоринити усі форми дискримінації.

Впродовж тисячоліть в світі домінував патріархат, жінці ж відводилась виключно репродуктивна функція. І Польща не стала виключенням. Ставлення до представниці жіночої статі в середньовічній Польщі як найкраще відображається у вислові Е. Роттердамського: «...Жінці розум протиприродний і личить не більше, ніж корові сідло» [7, с. 28].

Жінка розглядалась як істота меншовагартісна і залежна від чоловіка. Вона не була створена за образом і подобою Божою, відтак не могла діяти самостійно, тому потребувала опікуна.

Соціальна активність жінки обмежувалась владою чоловіка. І оскільки так мислило суспільство часів Ейке фон Репкова, автора славнозвісного «Саксонського зеркала», то це відобразилося на сторінках його твору. Жінки не володіли леном, не передавали у спадок нерухоме майно, не виступали у суді самостійно і мусили мати опікунів.

Для Ейке фон Репкова настільки самозрозумілим було те, що жінка не була повноправним членом суспільства, що він навіть не завдає собі клопоту це якось спеціально пояснювати. Навіть якщо чоловік не був рівнею жінці за своїм становим походженням, він все одно ставав її опікуном: «Чоловік є опікуном своєї дружини з моменту, як вона з ним

повінчана. Далі, жінка належить до одного з ним стану з моменту, як вона розділила з ним ложе...» [1].

Як зазначає Ольга Келлер, власне обручки, якими обмінюються чоловік і жінка, створюючи сім'ю, були своєрідним символом опікунських обов'язків, що покладалися на чоловіка стосовно його дружини.

Визначити статус жінки в суспільстві допомагає образотворче мистецтво – спочатку це живописний портрет, а потім фотографія. Звичайно, що в галереї позитивних образів найперше місце належить образам материнства і зображенням матері Божої як їх іконографічному джерелу. Як правило, це зображення жінки з дитиною, яка тримає її на руках, захищаючи своєю поставою дитину від злого і несправедливого світу.

На картині К. Алхімовича «На етапі» ми бачимо жінку, яка зображена сидячою в кутку кімнати з ґратами на вікнах. Вона сидить на низькому стільці в зимовій важкій одежі і притискає сплячу дитину. В руках вона тримає книгу. Позаду неї, понуривши голову у смутку, чоловік. У сусідній кімнаті товпляться люди, а в цій – лише названі герої та вузол з речами на долівці. Зміст цих художніх постатей не ховається від глядача – він символізує сім'ю, яка їде на заслання. Піклування про дитину повністю покладене на жінку, але в її обличчі ми не бачимо смутку, і це є наслідком тієї сили і натхнення, що їй надає книжка. Ми навіть не сумніваємось, що це Біблія. Чоловік понурений від того, що він неспроможний якось зарадити ситуації, і це примушує його опустити голову і плечі [3]. Отже, в жінок головною задачею було підтримування сімейного щастя, а в чоловіків – освіта та професійна діяльність.

Але час йде, світ розвивається, патріархальні ідеї втрачають свою актуальність. То що в Польщі за цей час почала панувати гендерна рівність? На жаль, ні. Стереотипи, які вселяють людям з самого дитинства, ще довго будуть заважати досягти гендерної рівності. Наприклад, євродепутат Януш Корвін-Мікке образив жінок під час свого виступу в Європарламенті на дебатах з приводу різниці в оплаті праці жінок і чоловіків. «Звичайно, жінки повинні заробляти менше грошей, ніж чоловіки, тому що вони слабші, менші та менш розумні від чоловіків», – заявив 74-річний політик. Свою позицію депутат «аргументував» тим, що, мовляв, «у топ-100 найкращих шахістів світу немає жодної жінки». А перед тим зазначив, що жодна жінка не входить у топ-800 переможців олімпіади з фізики в Польщі.

Цей виступ обурих депутаток Європарламенту. «Судячи з ваших слів, мене, члена парламенту, тут зараз не мало б бути. Я знаю, що ви дуже засмучені та дуже стурбовані тим, що ми, жінки, можемо обіймати посади та представляти інтереси громадян нарівні з вами. Я тут, аби захистити усіх європейських жінок від таких чоловіків, як ви», – заявила у відповідь депутатка Європарламенту від Іспанії Іраче Гарсія Перес [4]. Ось такі сексистські висловлювання можуть собі дозволити сказати публічні люди. До речі, аргумент, що жінки менш розумні не має наукового підтвердження, це просто дурний стереотип.

А ось в Україні боротьба з сексизмом більш ефективна: нардепи пропонують ввести в Україні відповідальність за прояв сексизму в суспільстві. Група народних депутатів пропонує внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та встановити відповідальність за прояви сексизму в суспільстві. Відповідний законопроект №4599 народні депутати зареєстрували в парламенті, повідомляє сайт Верховної Ради. Законопроект пропонує розширити коло правопорушень, за які проводяться адміністративні затримання, додавши "сексизм" [5].

Але все одно польські дослідники відзначають традиційно високу роль жінки в польському суспільстві, вказують, що у багатьох сферах життя – науці, освіті, медицині, архітектурі тощо жінки займають більшість посад, в т. ч. і керівних, але їх роль обмежена у політичній сфері.

До основних механізмів забезпечення гендерної рівності належать відповідні президентські, парламентські та урядові структури. Ними можуть бути спеціальні ради чи комісії та державні органи. Парламенти створюють комітети, групи, комісії чи обирають уповноважених з гендерних питань. Практикується також встановлення певних квот

резервування для жінок парламентських та урядових посад. Хоча цей підхід є дискусійним, сприймаючись багатьма, як відхід від ідеї рівних можливостей.

У Польщі жінки отримали виборчі права у 1918 році, що було проявом демократизації суспільства та наслідком діяльності жіночих організацій. Проте їх участь у владі була незначною, дорівнюючи всього кільком відсоткам. Після II світової війни участь жінок у парламенті зростала, хоча й не перевищувала, як правило, чверті його складу. Лише у 1980–1985 роках частка жінок у Сеймі становила 23%. Проте із зростанням ролі Сейму в Польщі після відміни монополії ПОРП, кількість жінок в ньому зменшується – у 1989 році до 13%, а у 1991 році навіть до 10%.

У 1997 році до Сейму було обрано 56 жінок (із 460 депутатів), до Сенату –13 (із 100 сенаторів). У результаті виборів 2001 року кількість жінок у Сеймі зросла до 93 (21,2%), а в Сенаті – до 23 (23%). Це було викликано насамперед врахуванням гендерного фактору політичними партіями, представленими у парламенті (в першу чергу – Союзом Лівих Демократичної (СЛД) та Спілкою праці (СП) [6]. Звісно, найбільша причина такого маленького відсотка жінок у політиці— нав'язана думка, що політика це чоловіча справа.

В 2020 році у Верховній раді України 20,8% жінок (88 з 423 народних депутатів). За гендерною збалансованістю парламенту України обійшла Польща в якій 28,7% [8].

В сучасній Польщі і досі спостерігається утиски особистих прав жінок, яких хочуть долучити до не багаточисельного табору європейських країн (Мальта, Ватикан, Сан-Марино, Андорра), де заборонені аборти. Взагалі в польській історії завжди радикально підходили до вирішення даного питання. Так, до 1932 року аборти в Польщі були заборонені абсолютно і без винятків. Далі, з приходом нової ідеології, поступово почали відбуватися зміни в законодавстві: від дозволу на аборт за медичними показаннями до можливості такої маніпуляції просто за бажанням жінки (у радянські часи, починаючи з 1960-х). В 1958 році була введена поправка, яка дозволяла аборт, коли жінка знаходилась у «важких життєвих умовах». Але в 1993 році лише три особливі ситуації, які дозволяють зробити аборт: коли вагітність загрожує життю жінки, коли плід має серйозні вади розвитку і якщо вагітність настала внаслідок злочинних дій (згвалтування).

Станом на 2021 рік в Польщі жінки активно борються за свої права і виходять на мітинги проти закону про заборону абортів. Заборона абортів в цій країні не є дивною, бо президент Польщі Анджей Дуда притримується консерваторських поглядів, раніше він, навіть, був членом консервативної партії «Право і справедливість». І як не дивно, ця партія підтримує тісні зв'язки з католицькою церквою і як відомо, Польща є одною з найрелігійніших країн Європи. Ідея заборони абортів активно популяризується церковними діячами. В усіх цивілізованих країнах аборти не заборонені, бо це є порушенням репродуктивного права жінки, ці країни розуміють, що дитина яка народилась не від власного бажання батьків – не отримує тієї любові, якої вона заслуговує та інших базових потреб, які батьки зобов'язані надати і це зробить дитину травмованою і неповноцінною. Отже, заборонаю абортів Польща збільшить кількість нелюбимих дітей, цей закон зруйнує життя багатьом людям. Після підписання цього закону абортів не стало менше, просто тепер їх роблять підпільно, що є небезпечним для життя і здоров'я жінки. Весь світ, підтримав польських феміністок.

А зараз цікавий факт, жінки-пролайферки, що стоять під центрами, де роблять аборти і відмовляють дівчат робити цей «гріх», не добрячки, які дуже люблять дітей, а просто віруючі, що хочуть відкупити свій гріх.

З інтернет форуму священника:

1. Найпростіше, але дуже дієве: почніть кожен день молитися за жінок, які йдуть на аборт, своїми словами приблизно так: «Спаси, Господи, і помилуй жінок, що йдуть сьогодні на аборт. Збережи їх від цієї помилки, спини від вбивства, пішли їм допомогу і підтримку, подай їх, бо не відають, що творять »

2. Побачивши вашу старанність в молитві, Бог посилатиме вам жінок, що йдуть на аборт. Тоді ви зможете вже словами переконати їх зберегти малюкові життя. Так, на Страшному Суді ці народжені діти встануть на ваш захист перед обвинувачами з пекла. Апостол Яків

пише: «Зверніть грішника від помилкового шляху його врятує душу від смерті і покриє безліч гріхів» (Як. 5:20) [2]. Ось такі вони егоїстки, все заради вигоди.

Отже, впродовж тривалого періоду польські жінки боролися за свої права на освіту, політичну активність та особисту свободу. І досі польки змушені виступати проти гендерної дискримінації, яку активно демонструють польські політики своїми висловлюваннями чи прийнятими законами (про заборону абортів).

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Гошко Т. Правове становище жінок за німецьким міським правом на руських землях у XIV – першій половині XVII ст. / Звичай і права. Джерела, коментарі, дослідження: У 2-х т. Т. I: Антропологія міст і міського права на руських землях у XIV – першій половині XVII століття / Інститут Критики; Ukrainian Research Institute, Harvard University. Київ: Критика, 2019.
2. Как искупить грех аборта? Семь советов священника. URL: <https://azbyka.ru/zdorovie/kak-iskupit-greh-aborta-sem-sovetov-svyashhennika>
3. Ніколаєнко О. Польські жінки Наддніпрянської України в другій половині XIX – на початку XX ст.: громадське і приватне життя. Харків: Видавництво НТМТ, 2015. 360 с.
4. Польський євродепутат назвав жінок меншими, слабшими й дурнішими за чоловіків: Польсько-український портал. URL: polukr.net.
5. Проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за прояви сексизму у суспільстві. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua.
6. Публічна влада в Польщі: забезпечення гендерної рівності. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/18645/
7. Роттердамський Е. Похвала Глупості. Домашні бесіди / Переклад з латин. В. Литвинова, Й. Кобова. Київ, 1993. 319 с.
8. Скільки депутатів жінок у парламентах світу. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/02/12/infografika/polityka/skilky-deputativ-zhinok-parlamentax-svitu>

УДК 93

*Алланазар Сейфуллаєв
(Нукус, Узбекистан)*

ЁШЛАРНИ ИНТЕРНЕТ ВА ИЖТИМОЙ ТАРМОҚЛАРДАГИ АХБОРОТ ҲУРУЖЛАРИДАН АСРАШНИНГ ДОЛЗАРЪ МАСАЛАЛАРИ

В этой статье подчеркивается важность Интернета и социальных сетей в нашей повседневной жизни, необходимость целенаправленного и культурного использования виртуального мира для эффективной защиты подрастающего поколения от различных деструктивных идей.

Ключевые слова: интернет, глобальная сеть, информация, молодежь, глобализация, религиозный экстремизм и терроризм, виртуальный мир, деструктивная идея.

This article emphasizes the importance of the Internet and social networks in our daily lives, the need for purposeful and cultural use of the virtual world in the effective protection of the younger generation from various destructive ideas.

Интернет фан-техника тараққиёти натижаси, маданият эволюциясининг ҳосиласи ҳисобланади. Ҳозирги кунда ҳаётимизни интернетсиз тасаввур қилиш жуда мушкул. Айниқса, ёшлар ҳаётида глобал тармоқнинг ўрни тобора ошиб бормоқда. Интернет дунёнинг